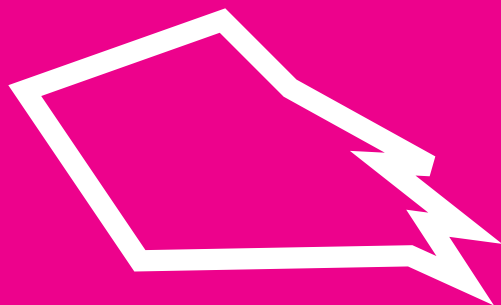

ROMULUS

reżyseria: **Krzysztof Zanussi**

WIELKI

Friedrich Dürrenmatt

tlumaczenie: Irena Krzywicka, Jan Garewicz

scenografia: Ewa Starowiejska

ruch sceniczny: Emil Wesołowski

światło: Dariusz Kuc

P Rzez

parę lat w Filharmonii Narodowej zapowiadałem koncerty noworoczne.

Pozostało mi po nich wspomnienie repertuaru, którego publiczność słucha z przyjemnością. Jest to repertuar dziewiętnastego i dwóch wcześniejszych stuleci. Utwory wykonywane wielokrotnie, dobrze znane i powracające bez końca. Wiek dwudziesty jakby nie istniał. Tylko kilka utworów współczesnych przebiło się do słuchaczy. Pozostałe pojawiają się w programie chyłkiem jakby, dla spełnienia kulturalnego obowiązku. Czy coś podobnego jest w teatrze? Z repertuaru dwudziestego wieku tylko kilka nazwisk powraca po latach. Z uderzającą regularnością. Jedno z nich to nazwisko Dürrenmatta. Na scenach Europy widuję go ostatnio częściej niż Becketta czy Anuillha. Dramaturgia tego chłodnego i przenikliwego Szwajcara dożyła, moim zdaniem, czasów powtórnej świeżości. Czasy, w których żyjemy, przysłużyły się temu, że absurdalny dowcip nabrał aktualności. Stał się może mniej śmieszny, a bardziej złowieszczy, zyskał taki stopień ogólności, o jakim, przypuszczam, sam autor nie pomyślał.

„Romulus Wielki” jest refleksją na temat Europy i Niemiec napisaną z pozycji Szwajcara, który osadza zbrodnię wynikłą z idei stworzenia światowego imperium Germanów. Taka myśl odnajduje w rozważaniach autora o państwie, które mieni się ojczyzną, kiedy zabiera się do zbrodni. Dla polskiego widza patriotyzm i bohaterstwo mają inne asocjacje i mroczne żarty Dürrenmatta mogą brzmieć abstrakcyjnie, jeśli odniesiemy je do lat minionych. Pojawiła się jednak współczesna perspektywa, w której pod rzymskie imperium może sobie podstawić całą naszą współczesną euroatlantycką cywilizację

i kulturę. Widz, idąc tropem Dürrenmatta, może zapytać o to, czy aby w naszych czasach nie dokonuje się zdrada ideałów, na których bazowała przez wieki potęga naszej Europy, czy obłuda w naszej polityce, przyzwolenie na przemoc i tortury, stawianie zysku ponad wszelkie zasady nie jest znakiem tego, że zdradziliśmy sami siebie i zasługujemy na degrengoladę, w której sami się pogrążamy.

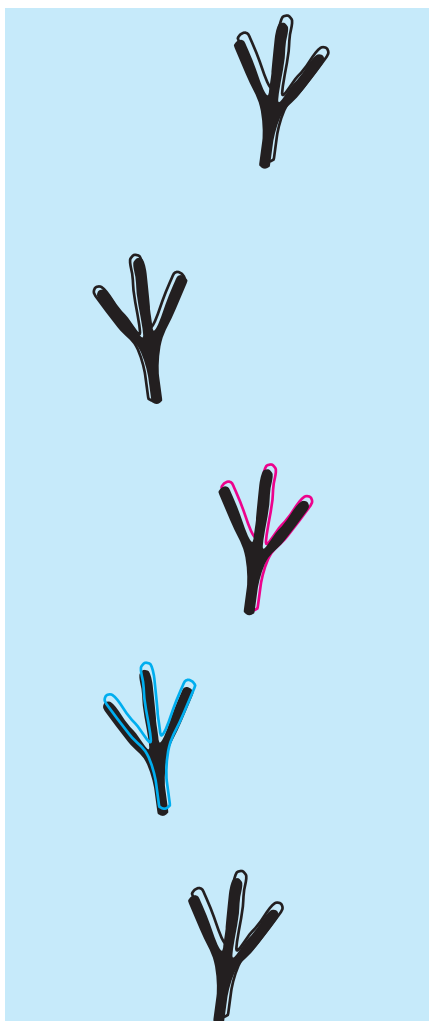
Czytając Dürrenmatta mam do czynienia z moralistą, który dotyka problemów uniwersalnych i odwiecznych, ubierając je w formę anachronicznej zabawy z konwencją wskrzeszania antyku. Staraliśmy się dochować wierności temu zamysłowi, strzegąc się przed uwspółcześnianiem tego, co w zamierzeniu było żartem ze wszelkiego historycyzmu. Żart ten, w moim mniemaniu, ginie, jeśli uczynić go oczywistym.

Nikt ze współczesnych nie wie, ilu dramaturgów dwudziestego wieku przejdzie na trwałe od historii. Nikt z nas, ludzi współczesnych, nie może nawet być pewnym, czy w historii są osiągnięcia, które można określić jako trwałe. Na chwilę obecną ani Shakespeare, ani Moliere nie stracili aktualności. Uczymy się od nich o nas samych w takim samym stopniu, jak w wypadku Czechowa, Ibsena czy Pintera. Czy Dürrenmatt znajdzie miejsce na tej liście. Jeśli tak, to zapewne obok Mrożka i, oczywiście, Frischa. A dla nas, widzów, w pierwszej dekadzie pierwszego stulecia nowego tysiąclecia, w pisarstwie Dürrenmatta niepodważalnym walorem pozostaje przenikliwa inteligencja autora i waga pytań, które stawia pokrywając zabawą rozważania o kapitalnym znaczeniu dla nas wszystkich.

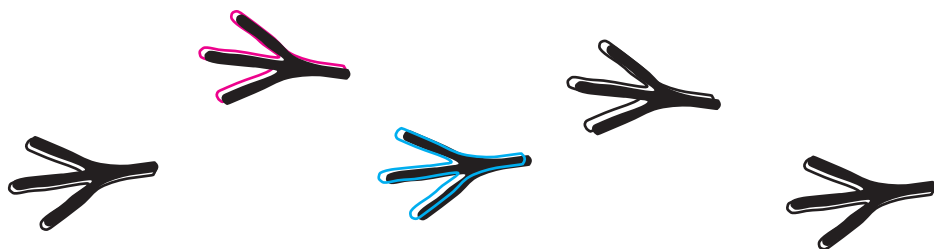
Krzysztof Zanussi

CZEKAJĄC NA BARBARZYŃCÓW

Na cóż czekamy, zebrani na rynku?
Dziś mają tu przyjść barbarzyńcy.
Dlaczego taka beczynność w senacie?
Senatorowie siedzą – czemuż praw nie uchwalą?
Dlatego że dziś mają przyjść barbarzyńcy.
Na cóż by się zdały prawa senatorów?
Barbarzyńcy, gdy przyjdą, ustanowią prawa.
Dlaczego nasz cesarz zbudził się tak wczesnie
I zasiadł – w największej z bram naszego miasta –
Na tronie, w majestacie, z koroną na głowie?
Dlatego że dziś mają przyjść barbarzyńcy.
Cesarz czeka u bramy, aby tam powitać
Ich naczelnika. Nawet przygotował
Obszerne pismo, które chce mu wręczyć –
A wypisał w nim wiele godności i tytułów.
Czemu dwaj konsulowie nasi i pretorzy
Przyszli dzisiaj w szkarłatnych, haftowanych togach?
Po co te bransolety, z tyłoma ametystami,

I te pierścienie z blaskiem przepysznych szmaragdów?
Czemu trzymają w rękach drogocenne laski,
Tak pięknie srebrem inkrustowane i złotem?
Dlatego że dziś mają przyjść barbarzyńcy,
A takie rzeczy barbarzyńców olśniewają.
Czemu retorzy świetni nie przychodzą, jak zwykle,
By wygłaszać oracje, które ułożyli?
Dlatego że dziś mają przyjść barbarzyńcy,
A ich nudzą deklamacje i przemowy.
Dlaczego wszystkich ogarnął niepokój?
Skąd zamieszanie? (Twarze jakże spoważniały)
Dlaczego tak szybko pustoszeją ulice
I place? Wszyscy do domu wracają zamyśleni.
Dlatego że noc zapadła, a barbarzyńcy nie przyszli.
Jacyś nasi, co właśnie od granicy przybyli,
Mówią, że nie ma żadnych barbarzyńców.
Bez barbarzyńców – cóż pocniemy teraz?
Ci ludzie byli jakimś rozwiązaniem.

*Konstandinos Kawafis
tłum. Zygmunt Kubiak,
„Ektoda Poiemata”/
„Wiersze zebrane”,
PIW 1981*

A large, stylized letter 'F' in a vibrant, multi-colored font (pink, blue, and yellow) with a glowing effect, set against a black background.

FRIEDRICH Dürrenmatt

Szwajcarski dramaturg, prozaik, eseista i teoretyk teatru, piszący w języku niemieckim. Jego dramaty charakteryzuje groteska, deformacja rzeczywistości. Twórca słuchowisk (znanych także w Polsce), powieści i nowel kryminalnych. Często ilustrował swoje własne dzieła, sporządzał szkice, częściowo także całe scenografie. Jego obrazy zostały wystawione w 1976 r. i w 1985 r. w Neuenburg, a w roku 1978 w Zurychu. Mimo swoich zdolności malarskich zaczął studiować w roku 1941 filozofię, nauki ścisłe i germanistykę. W roku 1945 zakończył studia, rozpoczętej rozprawy doktorskiej o Sørenie Kierkegaardzie jednak nie zdał.

Jego pierwsze opublikowane dzieło powstało w latach 1945/46 pod tytułem „Anabaptyści”. Premiera odbyła się rok później. W 1952 r. powstał dramat „Matżeństwo pana Mississippi”, dzięki któremu Dürrenmatt odniósł pierwszy wielki sukces na niemieckich scenach. Międzynarodową sławę przyniosły mu kolejne tytuły: „Wizyta starszej pani” oraz „Fizycy”. Za swoją twórczość wielokrotnie nagradzany, m.in.: Preis der Welti-Stiftung für das Drama za sztukę „Anabaptyści”, Nagroda Szwajcarskiej Fundacji Schillera, Wielka Austriacka Nagroda Państwowa za Literaturę Europejską czy Buber-Rosenzweig-Medaille.

Dürrenmatt poświęcał się także praktycznej pracy teatralnej, początkowo na scenach w Bazylei, w Zurychu, a ostatecznie w Düsseldorfie. Tam też odbyły się dwie premiery „Porträt eines Planeten” i „Titus Andronicus”. Inscenizował także własne sztuki, jak np. „Meteor” w 1978 r. w Wiedniu.

W swych esejach, rozprawach i przemowach zajmował stanowisko na tematy polityki międzynarodowej, czego przykładem może być: „Ameryka”, tekst prasowy „Wstawiam się za Izraelem” czy rozprawa z okazji setnej rocznicy urodzin Alberta Einsteina w Zurychu. W 1990 wygłosił dwie przemowy o Václavie Havlu i Michaiłe Gorbaczowie, które ukazały się pod tytułem „Nadzieja Kanta”.

Podobnie jak Bertolt Brecht, którego teorie dotyczące epickiego teatru Dürrenmatt studiował, chciał on wytworzyć u widzów dystans do zdarzeń na scenie (tzw. efekt obcości). Widz nie powinien pozostawać jednak w roli pasywnego odbiorcy, zatopionego w świecie przedstawionym, lecz ma być zachęcany do samodzielnych przemyśleń. Wszystko, co jest powszechnie uznawane, powinno być nieustająco poddawane w wątpliwość, dzięki czemu na jaw wychodzi sprzeczność ogólnie przyjętych struktur i norm społecznych. Tak samo charakterystyczna dla jego dzieł jest tragiczno-groteskowa konstrukcja rzeczywistości. Dürrenmatt stworzył typ tragikomedii, według niego „jedynej dramatycznej formy, aby dziś wyrazić tragizm. W tragedii - pisał dalej w swoim tekście «Problemy teatru» z 1955 roku - zakłada się: winę, konieczność, umiar, przejrzystość i odpowiedzialność, aby osiągnąć jej cel, jakim jest oczyszczenie jednostki. W nieprzejrzystości świata wina się zaciera i znika, nowoczesność zrównuje się z groteskowością”.

ROMIULUS

Friedrich Dürrenmatt

WIELKI

Reżyseria **Krzysztof Zanussi**

Tłumaczenie **Irena Krzywicka i Jan Garewicz**

Scenografia **Ewa Starowieyska**

Światło **Dariusz Kuc**

Ruch sceniczny **Emil Wesolowski**

Asystent reżysera **Jakub Stożek**

Asystent scenografa **Małgorzata Domańska**

Producent wykonawczy **Rafał Rossa**

Sufler **Magda Jaracz**

OSOBY

Romulus Augustus **Janusz Gajos**
cesarz zachodniego Rzymu

Julia **Ewa Wiśniewska**
jego żona

Rea **Magdalena Walach**
jego córka

Tullius Rotundus **Aleksander Mikołajczak**
minister spraw wewnętrznych

Zenon **Piotr Kozłowski**
cesarz wschodniego Rzymu

Achilles **Wojciech Zagórski/Andrzej Szenajch**
kamerdyner

Apollion **Jerzy Łapiński**
handlarz dzieł sztuki

Spurius **Paweł Okraska**
prefekt konnicy

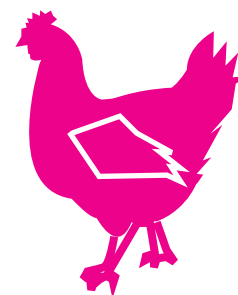
Emilian **Rafał Maćkowiak/Piotr Ligienza**
rzymski patrycjusz

Teodoryk **Marek Kudetko**

Odoaker **Szymon Kuśmider**
Książę Germanów

Mares **Józef Fryźlewicz**
minister wojny

Cezary Ruf **Witold Wieliński**
przemysłowiec

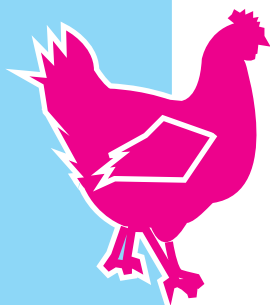

JANUSZ GAJOS

Ukończył Państwową Wyższą Szkołę Filmową i Teatralną w Łodzi. Na ekranie debiutował w filmie „Panienka z okienka” M. Kaniewskiej. Jeszcze w czasie studiów zagrał główną rolę w serialu telewizyjnym „Czterej pancerni i pies”. Olbrzymia popularność serialu na długo zaważyła na karierze Gajosa. Masowa widownia na wiele lat skojarzyła jego osobę z postacią czołgisty Janka Kosa. Stąd niechętnie powierzano Gajosowi role, które pozwoliłyby w pełni ukazać zawodowe możliwości i przełamać ograniczenia przypisanej mu etykiety.

W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych grał zatem w kinie postaci drugoplanowe lub epizodyczne, często urzędników partyjnych, działaczy lub prominentów. Wyjątkową na tym tle i docenioną rolę zagrał w „Milionerze” S. Szyski; dwie następne kreacje, już na progu lat osiemdziesiątych, w „Wahadełku” F. Bajona i „Przesłuchaniu” R. Bugajskiego – wszystkie nagrodzone jako główne role męskie na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdańsku. Jednocześnie intensywnie pracował w teatrach w Łodzi i w Warszawie (m.in. Komedia, Polski, Dramatyczny, Powszechny) oraz w Teatrze TV, gdzie stworzył szereg znakomitych kreacji. Należała do nich rola w „Opowieściach Hollywoodu” C.H. Hamptona w reżyserii K. Kutza, którą uznaje się dziś za przełomową w karierze Gajosa. Usytuowała ona artystę w aktorskiej czołówce i uwolniła go ostatecznie od stereotypowych obciążeń poprzednich lat. W kinie analogiczne znaczenie zyskała kreacja w „Ucieczce z kina Wolność” W. Marczewskiego, gdzie zagrał cenzora dokonującego rozrachunku z własnym sumieniem pod wpływem „buntu” postaci ekranowych. Rola ta przyniosła mu kolejną nagrodę na Festiwalu Filmowym w Gdyni. W latach dziewięćdziesiątych i na przełomie wieków Gajos osiągnął pozycję jednego z najlepszych i najbardziej popularnych aktorów – m.in. po kreacjach u A. Wajdy: „Bigda idzie!” (rola tytułowa, Teatr TV) i „Zemsta” (Cześniak), w filmie telewizyjnym J. Morgensterna „Żółty szalik” oraz „Jasminum” J.J. Kolskiego – co potwierdzały liczne nagrody oraz wygrywane plebiscyty publiczności.

Janusz Gajos pracuje w teatrze, filmie i telewizji, swobodnie poruszając się zarówno w obszarze kina artystycznego, współpracując z wybitnymi reżyserami, jak również występując w popularnych gatunkach filmowych. Od 2003 r. jest aktorem Teatru Narodowego w Warszawie. Jest również profesorem na wydziale aktorskim w PWSFTviT im. L. Schillera w Łodzi.

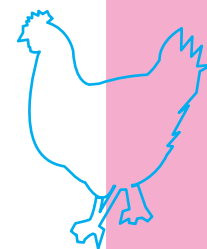
EWA WIŚNIEWSKA

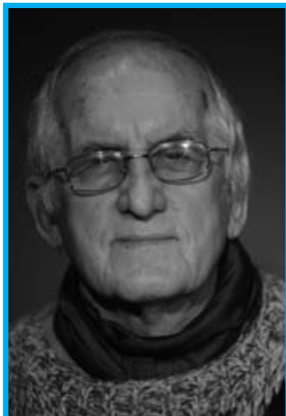
Ukończyła PWST w Warszawie. Była aktorką Teatru Ludowego, Teatru Kwadrat, a w latach 1977-1983 Teatru Nowego. Została odznaczona Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, oraz Krzyżem Kawalerskim, Medalem Gloria Artis. Od 1983 r. występuje na deskach teatru Ateneum. W 2004 r. otrzymała nagrodę za najlepszą rolę kobiecą „Feliksa Warszawskiego” za rolę Matki, Cioci, Królowej i Hrabiny w „Błądzeniu” w Teatrze Narodowym. Występuje także gościnnie na deskach Teatru Scena Prezentacje w Warszawie. Do jej ważniejszych ról teatralnych należą m.in. kreacje w: „Operze za trzy grosze” w reż. A. Bardiego oraz w reż. J. Rakowieckiego, „Cyrano de Bergerac” w reż. J. Rakowieckiego, „Żywym trupie” w reż. W. Zeidlera, „Pornografii” w reż. A. Pawłowskiego, „Wiśniowym sadzie” w reż. J. Warmińskiego, „Cydzie” w reż. A. Hanuszkiewicz, „Madame de Sade” w reż. A. Ślaskiej czy „Sonacie jesiennej” w reż. E. Pietrowiak. Ma na koncie ponad 60 ról filmowych. Słynna Ewa z jednego z pierwszych seriali „Doktor Ewa” (w reż. H. Kluby), kniahini Kurcewiczowa w „Ogniem i mieczem” (w reż. J. Hoffmana), wiedźma Jarucha w „Starej baśni” (w reż. J. Hoffmana), królowa Calanthe w „Wiedźminie” (w reż. M. Brodzkiego), Róża w „Cudzoziemce” (w reż. R. Bera). W 1987 na 17 LLF w Łagowie otrzymała tytuł „Gwiazdy Sezonu Filmowego”. W 2000 odcisnęła swoją dłoń na promenadzie gwiazd w czasie V Festiwalu Gwiazd w Międzyzdrojach.

MAGDALENA WALACH

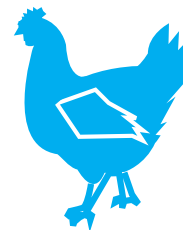
Absolwentka PWST w Krakowie. Związana z Teatrem Bagatela. Na Festiwalu Szkół Teatralnych w Łodzi uznana za najlepszą studentkę polskich szkół teatralnych. Jeszcze w czasie studiów zagrała Martę w „Tajemniczym ogrodzie” w krakowskiej Bagateli. Na dużym ekranie zadebiutowała w 2000 r. epizodem w filmie Krzysztofa Zanussiego „Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową”, a dwa lata później pojawiła się następnym filmie reżysera – „Suplement”. Wystąpiła także w „Klubie kawalerów”, Teatru Telewizji reżyserowanym przez Krystynę Jandę, oraz „Sesjiastingowej” w reż. Krzysztofa Zanussiego. Na małym ekranie występowała w kilku serialach, takich jak „Oficer” czy „Miodowe lata”, ogromną sympatię widzów Magda zdobyła dzięki serialowi „Pensjonat pod Różą”. W 2007 r. otrzymała główną rolę kobiecą w serialu „Twarzą w twarz” w reż. P. Vegi. Jest także laureatką nagrody im. Agnieszki Osieckiej na Przeglądzie Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu. Zdobyla grand-prix na Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Artystycznej w Rybniku. Obecnie można ją zobaczyć w musicalach teatru Bagatela: m.in. „Wystarczy noc” czy „Skrzypek na dachu”.

JÓZEF FRYŻLEWICZ

Aktor i reżyser teatralny. Absolwent PWSTiF w Łodzi. Aktor teatrów: im. W. Siemaszkowej, Lubuskiego w Zielonej Górze, Dramatycznego w Poznaniu, Ludowego w Nowej Hucie, Śląskiego w Katowicach oraz scen warszawskich: Teatru Narodowego, Współczesnego, Na Woli, Rozmaitości, Na Targówku, Popularnego. Pracował w Teatrze Polskim w Bydgoszczy jako specjalista ds. wymowy. Jest także autorem sztuk teatralnych oraz wierszy i opowiadań. Do jego ważniejszych ról teatralnych należą m.in. kreacje w: „Wojnie i pokoju”, „Śmierci komiwojażera”, „Wyzwoleniu” czy „Emigrantach” (zagranych ponad pięćset razy). Reżyser m.in. sztuk: „Dwa teatry” Szaniawskiego, „Wielki człowiek do małych interesów” Fredry, „Emigranci” Mrożka. Za rolę Henryka Bolibroke w „Ryszardzie II” w Teatrze Lubuskim w Zielonej Górze został wyróżniony na III FPSW we Wrocławiu. Otrzymał także nagrodę na III Kaliskich Spotkaniach Teatralnych (za rolę Konrada w „Wyzwoleniu”) oraz rok później – za rolę Hrabiego w „Nie-Boskiej komedii” w Teatrze Polskim w Poznaniu. Ostatnio wydał książkę pt. „Ja, Zgryźlewicz”.

PIOTR KOZŁOWSKI

Absolwent PWST w Warszawie. Przez wiele lat związany z Teatrem Powszechnym w Warszawie. Ma w swoim dorobku szereg ról filmowych, m.in. w: „Lawie” w reż. T. Konwickiego, „Ostatnim dzwonku” w reż. M. Łazarkiewicz, „Korczaku” w reż. A. Wajdy, „Europie, Europie” w reż. A. Holland. Wystąpił w spektaklach Teatru Telewizji w reżyserii m.in. P. Cieślaka („Przebudzenie wiosny, „Godzina kota”), T. Zygadły („Kwartet”), J. Zaorskiego („Chłodna jesień”), J. Englerta („Bezimienne dzieło”), R. Glińskiego („Krótka noc”), A. Łapickiego („Śluby Panieńskie”), W. Kowalskiego („Ciałopalenie”) czy A. Glińskiej („Uciekła mi przepióreczka”). Do ważniejszych jego ról teatralnych należą: Romeo w „Romeo i Julii” w reż. A. Wajdy, Lizander w „Śnie nocy letniej” w reż. M. Wojtyski, Syfon w „Ferdydurke” w reż. W. Śmigasiewicza, Pan Młody w „Weselu” w reż. K. Nazara, sir Hugo Evans w „Wesołych kumoszках z Windsoru” w reż. P. Cieplaka, Ojciec Welsh w „Samotnym Zachodzie” w reż. E. Korina, Andrzej w „Trzech siostrach” czy później Kułygin w tym samym tytule wystawionym w Teatrze Polonia. Prowadzi też działalność pedagogiczną i reżyserską.

MAREK KUDEŁKO

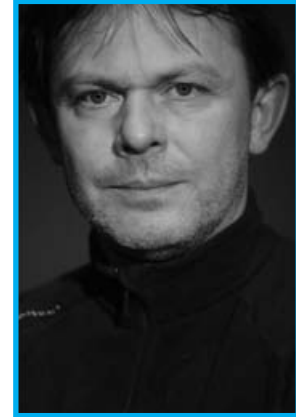
Studiuje na Wydziale Aktorskim Akademii Teatralnej w Warszawie. Ma za sobą występ w najnowszej produkcji Krzysztofa Zanussiego „Serce na dłoni”, gdzie zagrał Stefana, młodego mężczyznę, któremu zawód miłośny i utrata pracy odebrały wszelką chęć do życia.

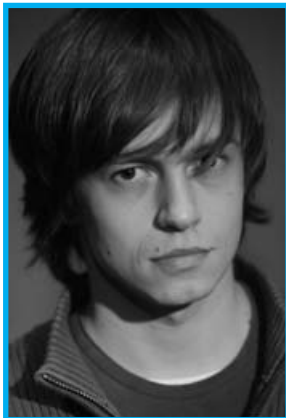
Marek Kudetko jako 11-12-letni chłopak śpiewał w zamojskim chórze „Rezonans”. Po maturze wyjechał do Gdańska. Rozpoczął studia na Wydziale Wokalnym Akademii Muzycznej. Po dwóch latach przeprowadził się do stolicy. By dostać indeks do warszawskiej Akademii Teatralnej, musiał pokonać blisko 700 kandydatów.

SZYMON KUŚMIDER

Aktor, reżyser, pedagog. Absolwent wydziału aktorskiego Krakowskiej PWST oraz reżyserii na Max Reinhard Seminary w Wiedniu. Od 1991 r. związany z Narodowym Starym Teatrem im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Współpracował z Teatrem Stu w Krakowie, Teatrem Polskim w Bielsku Białej, Teatrem Studio w Warszawie, Teatrem Śląskim w Katowicach, Teatrem im. S. Jaracza w Olsztynie i z wieloma innymi. Wiceprzewodniczący GKR Związku Artystów Scen Polskich. Debiutował jeszcze jako student w „Ślubie” W. Gombrowicza, w reż. J. Jarockiego. Na krakowskiej scenie wystąpił m. in. w „Weselu” S. Wyspiańskiego w reż. A. Wajdy, „Śmierć Iwana Iljicza” wg L. Tołstoja reż. J. Grzegorzewskiego, „Peer Gynt” H. Ibsena, w reż. M. Fiedora. Zdobywca nagrody – Złota Maska 2000 – w plebiscycie na najpopularniejszego krakowskiego aktora. Ma za sobą role filmowe m.in. – Śmierć jak kromka chleba w reż. K. Kutza.

PIOTR LIGIENZA

Absolwent Krakowskiej PWST. Podczas studiów współpracował z Teatrem Starym w Krakowie i Teatrem Polskim w Bydgoszczy, gdzie zagrał w spektaklu „Plastelina” w reż. G. Wiśniewskiego. Od 2006 r. aktor Teatru Powszechnego w Warszawie (m.in. „Nadobnisie i koczokodany” w reż. Ł. Kosa, „Albośmy to jacy tacy” w reż. P. Cieplaka). Współpracuje z Teatrem Rozmaitości („Tlen” oraz „Helena S.” w reż. A. Koniecznej czy „Sny” w reż. Ł. Kosa), Teatrem na Woli („Ostatni Żyd w Europie” w reż. O. Chajdas) i Teatrem Polonia („Starość jest piękna” w reż. Ł. Kosa). Wśród jego kreacji filmowych należy wymienić rolę w „0_1_0” w reż. P. Łazarkiewicza. Niebawem będzie można go zobaczyć w „Popiełuszce” w reż. R. Wieczyńskiego.

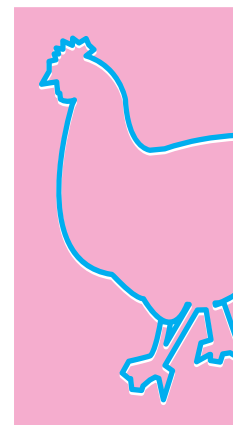
JERZY ŁAPIŃSKI

Absolwent PWSTiF w Łodzi. Związany z Teatrami: Ziemi Łódzkiej, Dolnośląskim w Jeleniej Górze, Bogusławskiego w Kaliszu, oraz z Teatrem Wybrzeże w Gdańsku. Obecnie jest aktorem Teatru Narodowego w Warszawie. Występował m.in. w przedstawieniach: J. Skotnickiego, Marka Okopińskiego, K. Kutza, B. Sass czy Tadeusza Bradeckiego. Wyreżyserował „Męża i żonę” Fredry w Teatrze Wybrzeże i „Pana Jowialskiego” Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie. W Teatrze Telewizji wystąpił m.in. w spektaklach A. Wajdy („Bigda idzie!”), Z. Zapasiewicza („Historie zakulisowe”), W. Smarzewskiego („Kuracja”), O. Lipińskiej („Diabelskie nasienie”). Wystąpił m.in. w filmach A. Wajdy („Krajobraz po bitwie”), A. Holland („Aktorzy prowincjonalni”) i J. Antczaka („Chopin. Pragnienie miłości”). Laureat nagród m.in. na Festiwalach Teatrów Polski Północnej i Kaliskich Spotkaniach Teatralnych. W 2008 r., z okazji 45-lecia pracy artystycznej, otrzymał Złoty Medal „Zasłużony kulturze - Gloria Artis” z rąk ministra kultury Bogdana Zdrojewskiego.

RAFAŁ MAĆKOWIAK

Absolwent Akademii Teatralnej w Warszawie. W tym samym roku rozpoczął współpracę z Teatrem Studio, w którym zagrał w przedstawieniu „Kubuś P.” w reż. P. Cieplaka oraz w „Sanatorium pod Klepsydrą” w reż. O. Korsunovasa. Zawodowo związany z teatrem Rozmaitości, w którym wystąpił w następujących spektaklach: „Bzik tropikalny” wg Witkacego, w reż. G. Horsta, „Obróbka” Martina Crimpa, w reż. A. Urbańskiego, „4.48 Psychosis” Sarah Kane, w reż. +, „Disco Pigs” Endy Walsh w reż. K. Jaworskiego, „Cokolwiek się zdarzy, kocham cię” w reż. P. Wojcieszka, „Helena S.” wg Moniki Powalisz, w reż. Aleksandry Koniecznej, „Weź, przestań” Jana Klaty, w reż. autora. W Teatrze Telewizji zagrał m.in. w: „Sporze” w reż. M. Ziębińskiego, „Dwustu służących i śniegu” w reż. K. Langa, „Dybuku” w reż. A. Holland, „Dragonie” w reż. S. Różewicza i „Ogniu w głowie” w reż. P. Łazarkiewicza. Zadebiutował na dużym ekranie w filmie Jacka Bromskiego – „Dzieci i ryby”. Krytycy i publiczność zauważyli go także dzięki roli w dramacie sensacyjnym „Gniew” w reż. Marcina Ziemińskiego. Wystąpił potem w takich filmach jak m.in.: „Billboard” w reż. Ł. Zadrzyńskiego, „Kochaj i rób co chcesz” w reż. R. Glińskiego, „Amok” w reż. N. Korynckiej-Gruz, „Głośniej od bomb” i „W dół kolorowym wzgórzem” w reż. P. Wojcieszka, „Inferno” w reż. M. Pieprzycy. Szerszej publiczności jest również znany ze swych ról serialowych w: „Ekpie” czy „Londyńczykach”.

ALEKSANDER MIKOŁAJCZAK

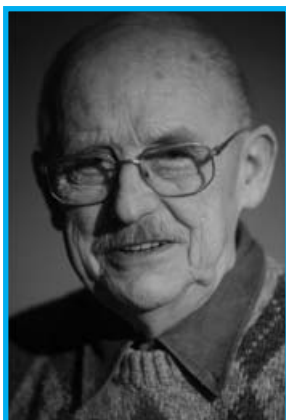
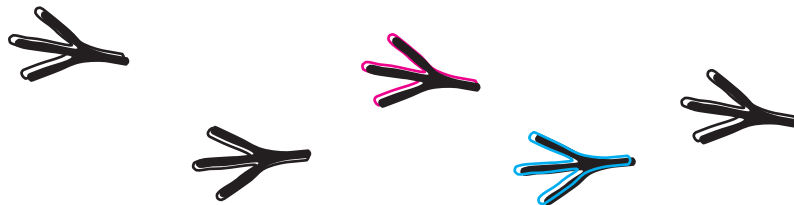
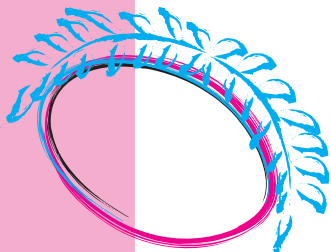
Ukończył PWST w Krakowie. Występował w teatrach: Dramatycznym w Legnicy, im. Jana Kochanowskiego w Opolu, im. Stefana Jaracza w Łodzi, Nowy w Warszawie, Na Kresach w Suwałkach. Na scenie zadebiutował rolą Maurycego w „Lecie w Nohant” Iwaszkiewicza w reż. J. Wyszomirskiego w Teatrze Dramatycznym w Legnicy. Do jego Ważniejszych ról teatralnych należy m.in. Artur w „Tango” Mrożka w Teatrze Nowym. W Teatrze Telewizji zagrał w „Śmierci Iwana Illicza” w reż. B. Hussakowskiego, „Pseudonimie Anoda” w reż. M. Malca, „Stygmatyczce” w reż. W. Nowaka, „Mordzie założycielskim” w reż. J. Raginisa. W jego dorobku filmowych znajdują się m.in. realizacje Joanny Kos-Krauze i Krzysztofa Krauze („Gry uliczne”, „Dług”, „Wielki rzeczy”, „Mój Nikifor”, „Plac Zbawiciela”) i Feliksa Falka – „Obywatel NN”. Przez 11 lat wstępował w programie Jacka Fedorowicza „Dziennik telewizyjny”.

PAWEŁ OKRASKA

Ukończył Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie. Od tego czasu współpracował z krakowskimi teatrami: im. Słowackiego i Ludowym oraz Teatrem Śląskim w Katowicach i Teatrem im. L. Solskiego w Tarnowie. W Teatrze Telewizji zagrał w „Krawcu” w reż. M. Kwiecińskiego oraz w „Paryżance” w reż. A. Łapickiego. Ma także na swoim koncie role w następujących filmach: „Chopin. Pragnienie miłości” w reż. J. Antczaka, „Przedwiośnie” w reż. F. Bajona, „Boże skrawki” w reż. J. Bogajewicza czy obrazach K. Zanussiego – „Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową”, „Suplement” i ostatnio „Serce na dłoni”. Szerszej widowni znany jest z serialu „M jak miłość”, w którym obecnie występuje.

ANDRZEJ SZENJCH

Aktor Teatru Ziemi Opolskiej w Opolu (1952-1959), Warszawskiego Teatru Objazdowego (1959-1960), Teatru Współczesnego w Warszawie (1960-1995). Jego scenicznym debiutem była rola w „Pociągu do Marsylii” w reż. E. Stojowskiej. Grał w spektaklach Krystyny Skuszanek, Jerzego Krasowskiego, Andrzeja Dobrowolskiego, Mariana Godlewskiego, Romana Bohdanowicza, Erwina Axera, Jerzego Kreczmarra, Krzysztofa Zaleskiego czy Macieja Englerta. Zajmuje się także kostiumografią wojskową i militariami. Największy - obok Jana Rutkiewicza - specjalista od militariów w polskim filmie. Dwukrotnie nagrodzony w kategorii Najlepsze kostiumy (wspólnie z Magdą Biedrzycką) za kostiumy do filmów „Jutro idziemy do kina” (FPFF w Gdyni) oraz „Katyń” (Polskie Orły). W 1977 r. został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Współpracował ze S. Spielbergiem, V. Schlöndorffem, R. Polańskim, A. Wajdą, K. Zanussim.

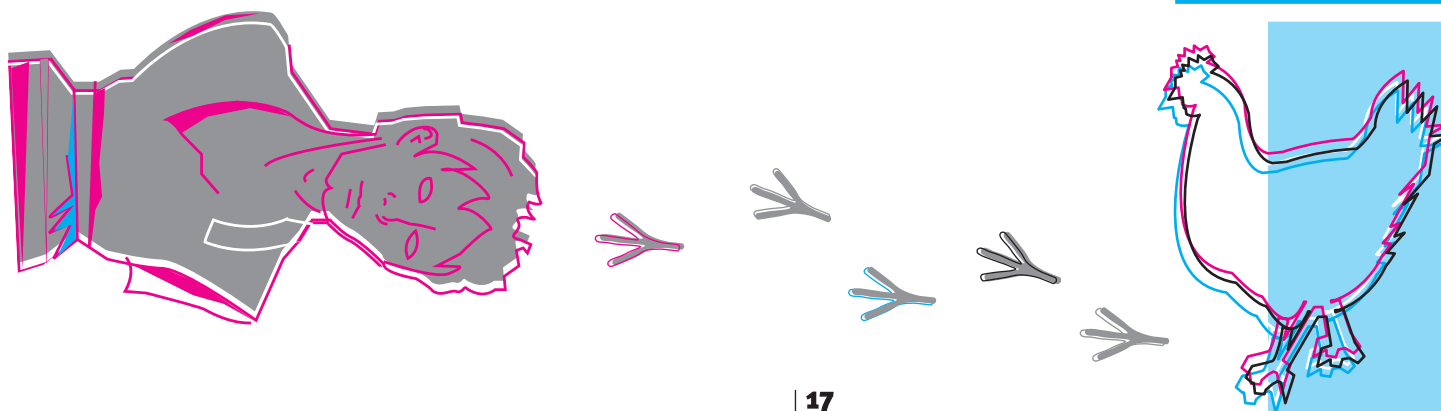
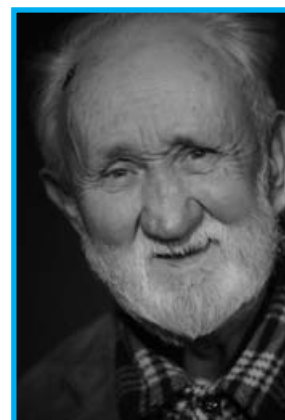
WITOLD WIELIŃSKI

Absolwent PWST w Warszawie. W 1991 r. został wyróżniony na Festiwalu Szkół Teatralnych w Łodzi. W 1990 r. debiutował w spektaklu „Fredraszki” wg Fredry w reż. Jana Englerta w PWST, potem w „Iwonie Księżniczce Burgunda” w reż. Mariusza Benoit. Od 1992 r. związany z Teatrem Współczesnym w Warszawie, gdzie występował m.in. w: „Czego nie widać” w reż. Macieja Englerta, „Wdowach” w reż. Erwina Axera, potem „Awanturze w Chioggi” i „Zimowa opowieść” w reż. Macieja Englerta. Występuje także w teatrze Ateneum i Bajka. W swoim dorobku filmowym ma role w „Prawie ojca” w reż. M. Kondrata, „Cwale” w reż. K. Zanussiego, „Pułkownika Kwiatkowskim” w reż. K. Kutza, „Nocnym graffiti” w reż. M. Dutkiewicza, „Tygodniu z życia mężczyzny” w reż. J. Stuhra, „Placu Zbawiciela w reż. J. i K. Krauze, „Warszawie” w reż. J. Gajewskiego i „Ogrodzie Luizy” w reż. M. Wojtyzki.

WOJCIECH ZAGÓRSKI

W latach 1945-46 występował we Frontowym Teatrze I Armii WP, w sezonie 1946/47 w warszawskim Teatrze Dzieci Warszawy. W sezonie 1947/48 był aktorem Teatru im. Jaracza w Olsztynie, w sezonie 1949/50 był kierownikiem artystycznym, reżyserem i aktorem Państwowego Teatru Ziemi Opolskiej im. J. Kochanowskiego w Opolu. Od roku 1950 występował w Warszawie: w latach 1950-71 w Teatrze Klasycznym, w latach 1989-93 w Teatrze Różnorodności. W latach 1989-93 był członkiem zespołu Janusza Wiśniewskiego.

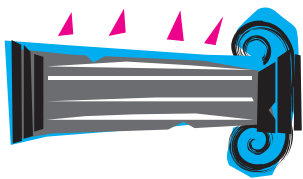

KRZYSZTOF ZANUSSI

reżyseria

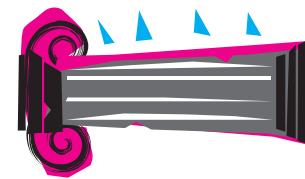
Reżyser filmowy, teatralny i scenarzysta. Studiował na wydziale Fizyki na Uniwersytecie Warszawskim oraz wydziale Filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1966 r. ukończył studia reżyserskie w PWSFTviT w Łodzi. Działał w amatorskim ruchu filmowym. Od 1980 r. kierownik artystyczny zespołu, a następnie dyrektor Studia Filmowego „Tor”. W 1990 r. wybrany na Prezydenta Federacji Europejskiej Realizatorów Audiowizualnych. Konsultant Komisji Pontyfikalnej do spraw Kultury w Watykanie. Członek i założyciel Europejskiej Akademii Filmowej. Od 1997 roku członek Papieskiej Akademii Sztuk Pięknych i Literatury. Członek Polskiego PEN-Clubu i Stowarzyszenia Pisarzy. Profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Wykłada także w USA, Niemczech, Rosji, Indiach, we Włoszech i pd. Ameryce. Do jego najważniejszych filmów należą: „Struktura kryształu”, „Życie rodzinne”, „Iluminacja”, „Barwy ochronne”, „Constans”, „Kontrakt”, „Imperatyw”, „Paradygmat” „Spirala” „Rok spokojnego słońca”, „Brat naszego Boga” wg sztuki Karola Wojtyły, „Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową”, „Suplement”, „Persona non grata”, „Czarne słońce” czy „Serce na dłoni”. Jego filmy wielokrotnie wyróżniano i nagradzano na najważniejszych festiwalach filmowych, m. in. w Cannes, Wenecji, Moskwie. Krzysztof Zanussi zajmuje się także reżyserią teatralną i operową. Reżyseruje w teatrach w Poznaniu, Mediolanie, Palermo, Bonn, Monachium, Krakowie, Bazylei, Rzymie i Kijowie. Wystawiał także (m.in. w Moskwie, Sofii, Berlinie i Hamburgu) sztuki Ionesco, Pintera, Cocteau, Millera i Shakespeare'a. Jego sztuka napisana z Edwardem Żebrowskim była grana w Moskwie (MChaT), Paryżu (Odeon), Sofii (Teatr Narodowy), Pradze, Frankfurt, Montrealu i w Warszawie (Teatr Współczesny). Reżyserował także w Teatrze Telewizji w Polsce, Niemczech i Rosji. Otrzymał tytuły doctora honoris causa moskiewskiego Instytutu Sztuki Filmowej WGiK; Uniwersytetu Europejskiego w Mińsku; Narodowego Uniwersytetu Sztuki Teatralnej i Filmowej w Bukareszcie; Nowego Uniwersytetu Bułgarskiego; Państwowego Uniwersytetu Telewizji i Filmu w Sankt Petersburgu; Uniwersytetu Katolickiego w Lublinie.

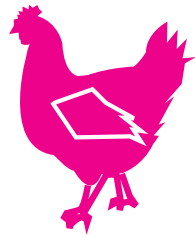
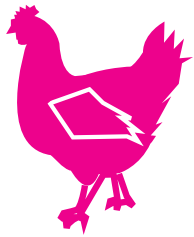
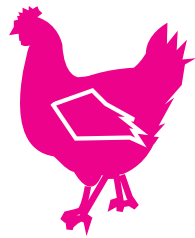
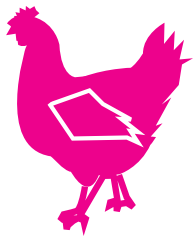
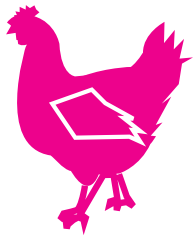
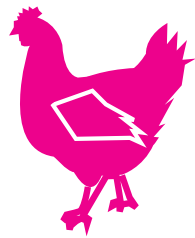
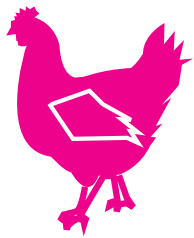
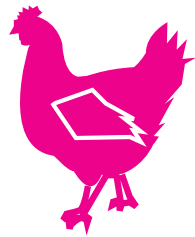
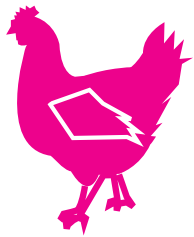
eWA STAROWIEYSKA

scenografia

Zaczynała pracę w teatrze w okresie zjawiska zwanego „polską szkołą scenografii” charakteryzującego się przede wszystkim dynamiczną i spektakularną malarskością. Debiutowała w 1959 r. przygotowując dekoracje do „Przygody florenckiej” w reż. B. Kassowskiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku. Wkrótce rozpoczęła współpracę z Konradem Swinarskim - pracowali wspólnie przy „Testamencie psa”, „Franku V”, „Zabawie”, „Czarownicy nocy”, „Pluskwie” czy „Karierze Artura Ui”. Przygotowywała też dekoracje do przedstawień m.in. Zygmunta Hübnera („Murzyni”), Andrzeja Łapickiego („Zamek w Szwecji”), Ludwika René („Fizycy” i „Letnicy”), Andrzeja Wajdy („Demony”), Jerzego Kreczmara („Dożywocie”), Aleksandra Bardinię („Czerwone róże dla mnie”) i Jerzego Jarockiego („Cymbelin”). Niemal na stałe związała się z Erwinem Axerem i prowadzonym przez niego warszawskim Teatrem Współczesnym. Realizowała scenografie do kolejnych jego inscenizacji - m.in. „Trzech siostr”, „Androklesa i lwa”, „Tanga”, „Po górach i chmurach”, „Marii Stuart”, „Matki” czy „Pieszko w powietrzu”.

W latach 80. w Teatrze Współczesnym współpracowała z Maciejem Englertem, realizując m.in. „Sen nocy letniej” i „Mistrza i Małgorzatę”. Z Antonim Liberą realizowała projekty do Beckettowskich przedstawień reżysera, m.in. „Komedii”, „Ostatniej taśmy”, „Szczęśliwych dni”, „Czekając na Godot” i „Końcówki”. Zakomponowała też plastycznie spektakl „Zapasiewicz gra Becketta” w warszawskim Teatrze Powszechnym. Jest także autorką scenografii do spektakli operowych reżyserowanych przez R. Peryta m.in.: „Czarnej maski”, „Mojżesza” czy „Quo Vadis”. Ewa Starowieyska pracowała także w Teatrze Telewizji i w filmie – jako autorka kostiumów m.in. do „Popiołów” A. Wajdy, „Lokis. Rękopis profesora Wittembacha” J. Majewskiego, „Upału” K. Kutza. Większość scenografii przygotowywała zagranicą, m.in. dla teatrów w Berlinie (Schiller Theater, Schlosspark Theater). Początkiem była „Pluskwa” z Konradem Swinarskim. Z Erwinem Axerem realizowała projekty dla Bugtheater i Akademietheater w Wiedniu. Do ważniejszych inscenizacji należą: „Marzyciele” Musila, „Maria Stuart” Schillera czy „Korowód” Schnitzlera. Pracowała także w Zurychu (Schauspielhaus „Jan Gabriel Borgman” Ibsena), Düsseldorfie, Monachium, Petersburgu (Teatr im. Gorkiego – „Kariera Artura Ui”), Hamburgu (Talia Theater – „Mein Kampf”). Z Krzysztofem Zanussim współpracowała przy 21 spektaklach (w Niemczech, Włoszech, Moskwie, Kijowie i Szwajcarii). Do najważniejszych realizacji można zaliczyć: „Juliusza Cezara” Shakespeare’a (Teatro Romano w Weronie i Taormina), „Strasznych rodziców” Cocteau (Teatro Eliseo w Rzymie) i opery: „Król Roger” (Teatro Massimo Palermo), „Król Edyp” Stravinskiego, „Antygona” Honggera a także „Tragedia florencka” i „Urodziny infantki” w E. Zemlinski (Bazylea).

DARIUSZ KUC

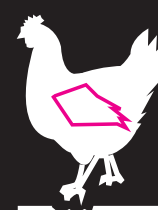
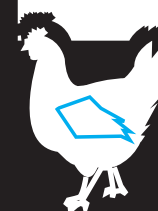
światło

Operator filmowy i reżyser filmów reklamowych. Absolwent Wydziału Operatorskiego PWSFTviT w Łodzi. Współpracował m.in. z: Andrzejem Wajdą („Pierścionek z orłem w koronie”), Krzysztofem Kieślowskim („Dekalog VII”), Maciejem Wojtyzsko („Mistrz i Małgorzata”), Waldemarem Krzystkiem („Ostatni prom”, „Zwolnieni z życia”, „Polska śmierć”), Andrzejem Domalikiem („Schodami w górę, schodami w dół”), Johnem Irvinem („Eminent Domain”), Piotrem Szulkinem („Ga, Ga. Chwała bohaterom”, „Femina” – nominacja do nagrody za zdjęcia na FPFF w Gdyni, „Ubu król”), Andrzejem Barańskim („Kramarz”, „Horror na wesotych bagniskach”, „Parę osób mały czas”, „Braciszek”), Feliksem Falkiem („Koniec gry”) czy Filipem Zylberem („Pożegnanie z Marią”). Jest autorem zdjęć do ponad 20 spektakli Teatru Telewizji, w tym do: „Heddy Gabler”, „Cyda”, „Klubu kawalerów” oraz „Małych zbrodni małżeńskich” w reż. K. Jandy, „Ivette” w reż. F. Zylbera, „Wielebnych” w reż. K. Kutza, „Czapy” oraz „Uczonego Arturo Ui” w reż. P. Szulkina, „Nauki o barwach” w reż. J. Englerta, „Błądzenia” w reż. J. Jarockiego czy do „Wniebowstąpienia” (Rudnicki A.) w reż. R. Rowińskiego, za które otrzymał nagrodę na Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej w Warszawie.

EMIL WESOŁOWSKI

ruch sceniczny

Tancerz, choreograf, pedagog. Dyrektor Baletu Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Ukończył Państwową Szkołę Baletową w Poznaniu. W 1966 r. zaangażował się do Opery Poznańskiej. W 1973 r. opuścił operę z zespołem Conrada Drzewieckiego i został pierwszym solistą w jego Polskim Teatrze Tańca. Stworzył tam szereg kreacji, był też pierwszym wykonawcą roli Jazona w „Medei” Teresy Kujawy. Od 1979 r. kierował kolejno baletem Opery Wrocławskiej, Teatru Wielkiego w Poznaniu i Teatru Wielkiego w Warszawie (1982-85). Zrezygnował z tej funkcji, by rozwinąć swoje kontakty z teatrami dramatycznymi i operowymi. Pracował z wieloma wybitnymi reżyserami, także z Januszem Wiśniewskim przy jego kolejnych realizacjach autorskich. Był choreografem przedstawień operowych w Łodzi, Poznaniu, Warszawie i we Wrocławiu. W 1992 r. został głównym choreografem, a w latach 1995-2006 był ponownie dyrektorem Baletu Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. 1 stycznia 2007 roku został dyrektorem artystycznym w Poznaniu. Jest także wykładowcą Warszawskiej Akademii Teatralnej. Do najważniejszych realizacji choreograficznych Emila Wesołowskiego należą: „Quattro movimenti” (Opera Wrocławska), „Ballada” (VII Łódzkie Spotkania Baletowe), „Trytony” (TW w Warszawie), „Gry” (TW w Warszawie, a później także TW w Łodzi, Polski Teatr Tańca i Opera Wrocławska), „Mozartiana” (P. Czajkowski, Polski Teatr Tańca), „Dies irae” (R. Maciejewski, TW w Warszawie), „Legenda o Józefie” (R. Strauss, TW w Łodzi i TW w Warszawie), „Święto wiosny” (I. Strawiński), „Romeo i Julia” (S. Prokofiew, TW w Warszawie), „Clio’s Triumph” (J. Sapiejewski, Washington Ballet, USA), „Harnasie” Szymanowskiego, „Powracające fale” Karłowicza, „Kzesany” Kilara, „Cudowny mandaryn” Bartóka (TW w Warszawie). „Harnasiów” zrealizował też z baletem Teatru Wielkiego w Poznaniu, a „Romea i Julię” z zespołem Opery Bałtyckiej i Gdańskiej. Jest cenionym partnerem reżyserów teatralnych i operowych. W Teatrze Wielkim w Warszawie pracował jako choreograf m.in. przy takich realizacjach Mariusza Trelińskiego, jak: „Madame Butterfly”, „Król Roger”, „Otello”, „Oniegin”, „Don Giovanni”, „Dama Pikowa”. Realizował też z Trelińskim „Madame Butterfly” w Washingtonie, „Don Giovanniego” w Los Angeles i „Andrę Chénier” w Poznaniu i Washingtonie. Od listopada 2008 r. ponownie sprawuje funkcję dyrektora Baletu Opery Narodowej.

NO BO

NOBO TO NIE TYLKO PIERWSZY WARSZAWSKI LOUNGE BAR

- SŁYŃĄCY Z WYŚMIENITEJ KUCHNI, IMPONUJĄCEGO BARU
I CIEKAWYCH WYDARZEŃ ARTYSTYCZNYCH.

nobo

NOBO TO TAKŻE PROFESJONALNY KATERING

JUŻ PONAD 5 LAT DOSTARCZAMY WYJĄTKOWE USŁUGI
KATERINGOWE. NASZE PORTFOLIO JEST IMPONUJĄCE,
A OFERTY DOSTOSOWANE DO POTRZEB
I MOŻLIWOŚCI KLIENTA.

NOBO CATERING
mail: magda@nobobar.pl
tel: 507 130 659

NOBO BAR

ul. Wilcza 58a • tel: 022 622 40 07 • www.nobobar.pl

Bezpieczeństwo finansowe zapewnia:

AXA jest jedną z największych grup ubezpieczeniowych świata, której zaufało ponad 67 milionów klientów w 55 krajach.

Spółki AXA w Polsce oferują indywidualne i grupowe ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia na życie z funduszami kapitałowymi, otwarty fundusz emerytalny, ubezpieczenia majątkowe kierowane do klientów korporacyjnych oraz ubezpieczenia zdrowotne, turystyczne i komunikacyjne.

Milionom klientów na świecie nasza marka kojarzy się z bezpieczeństwem, profesjonalizmem oraz doskonałym dopasowaniem produktów do ich potrzeb.

axa.pl

Teatr Polonia składa serdeczne podziękowania dyrektorowi Teatru Wielkiego–Opery Narodowej,
Waldemarowi Dąbrowskiemu za okazaną pomoc.

W programie wykorzystano zdjęcia Roberta Jaworskiego
Licencja na wystawienie utworu została wydana przez Stowarzyszenie Autorów ZAIKS.
Projekt plakatu i programu: Katarzyna Sobańska, Marcei Sławiński
Skład i łamanie programu: Piotr Poznański

PARTNERZY TECHNOLOGICZNI TEATRU POLONIA

PATRONI MEDIALNI

PARTNERZY PREMIERY

SPEKTAKL DOFINANSOWANY PRZEZ

MINISTERSTWO
KULTURY
I DZIEDZICTWA
NARODOWEGO

Urząd Miasta
Stołecznego
Warszawy

PARTNER STRATEGICZNY

